

مفاهیم و فرم ها در طراحی شهرهای قدیمی

لیلا کریم پور

دانشجوی کارشناسی ارشد مهندسی معماری و شهرسازی دانشگاه پیام نور بندرعباس

Karimpoor_fa@yahoo.com

چکیده

در این مقاله با استفاده از روش وصفی-تحلیلی پس از بررسی تاریخچه شهر و عوامل پیدایش آن به مفاهیم مربوط به طراحی شهر و الگوها و فرم های شهری پرداخته شده است. مدل میشل اسمیت برای طراحی شهری استفاده می شود. این مدل رویکرد جدیدی را نسبت به طراحی شهری معرفی می کند که شامل دو جزء است: هماهنگی ساختمان ها و فضاها، و همگونی بین شهرها. هماهنگی ساختمان ها، طراحی شهری را نشان می دهد که هماهنگی ساده، عظمت ساختمان ها، نقشه های عمودی و راست گوشه، سایر فرم ها و نظم های هندسی و دسترسی ها و دیدها را شامل می شود. هماهنگی بین شهرها به الگوهای فضایی، جهت گیری ها و متروبولوژی (علم مقیاس و پیمانه) مربوط می شود. در مدل مراتب مفاهیم آموس راپاپورت به مفاهیم اجتماعی و سیاسی طراحی شهرهای قدیمی اشاره می شود. نماد شناسی دینی و کیهانی شهر از جمله موارد مهمی است که در طراحی شهرهای قدیمی مطرح می شود و تاثیر آن بر موقعیت و مکان و ساختار شهر بررسی می شود.

کلمات کلیدی: شهرهای قدیمی، طراحی شهری، فرم های شهری، مفاهیم و نمادها

۱. مقدمه

مورخان و جغرافی دانان با بررسی آثار به جای مانده به این نتیجه رسیده اند که نخستین شهرهایی که به دست بشر ساخته شد در سه بستر بزرگ تمدن های باستانی دجله و فرات، نیل و سد ایجاد شده اند. در اساطیر سومری اریدو به عنوان نخستین شهرهای یاد شده که به دست بشر به یادگار گذاشت. یکی از اهداف